

חַת־ת לַיּוֹם חֲמִישִׁי פְּרָטִית מִקֵּץ יוֹם ד' דַּחְנוּכָה כ"ח בְּסֵלּוֹ ה'תשע"ט

מעוניינים להקדיש לזכות יקירכם? צרו קשר kidschitas.he@gmail.com

חֲמִישׁ / חֲמִישִׁי עִם רִשׁ"י

יוסף אומר שהוא יאמין לשבטים רק אם יביאו אתם חזרה את בנימין. השבטים מבינים שה' עושה את זה רק בגלל מה שהם עשו ליוסף. יוסף משאיר את שמעון אצלו כדי שהשבטים יהיו חייבים לחזור ויתר האחים חוזרים לביתם. הם מוצאים את כספם בשקים שלהם ומאד חוששים עכשו שיוסף יאמר שהם גנבו את זה. בהתחלה יעקב מסרב לשלח את בנימין, אבל כשקבר לא נותר עוד מזון הוא כבר חייב להסכים. השבטים יחד עם בנימין חוזרים למצרים ומשתחווים ליוסף.

השבטים עמדו לפני יוסף. הם חששו מאוד בגלל שמנהיג מצרים, (הם לא ידעו שזה יוסף) קרא להם מרגלים, ולא מאמין להם.

יוסף אמר: "הנה הדרך להוכיח לי שאינכם מרגלים: אחד מכם ישאר כאן בבית הסהר, והיתר ילכו להביא את האכל לבית ויחזרו עם אחיכם הצעיר. אז אדע שאכן אתם אומרים את האמת.

השבטים, התרחקו ממנושה, שתפקידו היה לתרגם את מה שהם אומרים לשפה המצרית. הם לא חששו שיוסף ישמע בגלל שהם לא חשבו שהוא מדבר לשון הקדש.

הם אמרו אחד לשני: "האם אתם יודעים מדוע זה קורה לנו? האם אתם יודעים למה לשליט המצרי אין רחמנות עלינו? ה' עושה את זה בגלל שלנו לא היתה רחמנות על יוסף כשהשלכנו אותו אל הבור ומכרנו אותו, אפלו שהוא בקש שנשחרר אותו".

ראובן ראה שזה הזמן המתאים לעזר לאחים לעשות תשובה, ואמר: "האם לא אמרתי לכם שלא לעשות את זה? לא שמעתם לי! אם נגלה שיוסף איננו בחיים, זו תהיה אשמתנו. וזו תהיה אשמתנו אם אבא שלנו יסתלק ח"ו מהעולם אם נאמר לו שאנחנו צריכים להביא אתנו את בנימין למצרים".

למען האמת, יוסף שמע את כל מה שהם אמרו. הוא הסתובב כדי שהם לא יראו אותו בוכה. אבל אז הוא הסתובב חזרה כדי להמשיך להתחכם עליהם על מנת שיביאו את בנימין למצרים. השומרים שלו אצקו את שמעון (בגלל שמעון היה זה שהחליט להשליך אותו לבור בהתחלה וגם כדי ששמעון ולוי לא יהיו יחד ויתעצו ביניהם איך להרוג את יוסף).

יוסף דאג שהמשרתים שלו ימלאו את השקים של השבטים עם תבואה, וגם שבסודיות יחזירו להם את הכסף ששילמו. (יוסף דאג שימלאו גם את השק של שמעון, ויקשרו אותו לחמור, כדי שגם למשפחה שלו יהיה מזון).

האחים העמיסו הכל על החמורים ועזבו. אחרי שהם יצאו, יוסף הורה למשרתים להתיר את האזיקים של שמעון ונתן לו מזון לאכל.

כשהשבטים הגיעו לאכסניה, לוי (שלא היה לו את ידידו הטוב, שמעון), פתח את השק שלו כדי להאכיל את חמורו וראה את הכסף שלו מנח שם! לוי ספר לאחים שלו וכלם מאוד הצטערו על כך. בטח המצרים שמו את הכסף כדי שיוכלו לומר שהאחים הם גנבים.

כשהגיעו הביתה, ספרו השבטים לאבא שלהם, יעקב, את כל מה שקרה. שהמנהיג המצרי התאכזר אליהם וקרא להם מרגלים, ושהוא מחיב אותם להביא את בנימין כדי להוכיח שהם דוברים אמת. וכשהם פתחו את השקים כדי להוציא מזון, כ-ל השבטים מצאו את הכסף שלהם בתוך השק. יעקב והשבטים מאוד חששו מה עומד להתרחש.

יעקב לא היה בטוח שהשבטים אומרים את האמת. כיון שכעת, שני בנים שלו היו חסרים, יוסף ושמעון; אולי האחרים הרגו אותם או הרשו למישהו אחר להרוג אותם. לכן אמר: "לקחתם את כל בני יוסף נעלם בגללכם, שמעון נעלם בגללכם ועכשו אתם רוצים לקחת את בנימין?!"

(ראובן אמר: "אני מבטיח לך שאחזיר את בנימין בחזרה, אם לא אתה יכול להרוג את שני בני! יעקב התעלם מזה, האם הוא באמת חשב שיעקב יהרג את נכדיו הפרטיים?!)

יעקב המשיך, "אינכם אחראים. בנימין לא יכול ללכת אתכם, אני לא רוצה שהוא ילך לשום מקום. אמא שלו ואחיו מתו בדרך ואם בנימין גם ימות, אז א נ י! ימות!"

ליהודה היו עוד כמה דברים לומר. אבל בגלל שהוא ראה שיעקב עדין מתעקש על כך, הוא החליט שיחכו עד שכמעט כל המזון יגמר להם ואז הם ידברו שוב עם יעקב.

עדין לא גדל מזון בכל ארץ כנען. כשהם סימו לאכל את כל המזון שהביאו ממצרים, יעקב אמר לשבטים לחזור למצרים ולקנות עוד מזון. יהודה אמר: "אבל האדם הממנה על המזון, לא יתן לנו ללכת אם בנימין לא יבוא אתנו. אם הוא לא מצטרף, אף אחד מאתנו לא יכול ללכת".

יעקב שאל: "למה אמרתם למצרי שיש לכם עוד אח?"

השבטים ידעו שזה באמת היה כדי להעניש אותם על המכירה של יוסף, אבל לא רצו לומר את זה ליעקב. אז הם נסו להסביר באלו זה משהו שהתרחש בדרך הטבע. "קודם כל הוא שאל אותנו על המשפחות שלנו, והאם אבא שלנו בחיים. אחר כך הוא שאל האם יש לנו עוד אחים, הוא אפלו שאל מאלו עצים עשויים העריסות שלנו- והוא נחש נכון! אז אמרנו לו את האמת, מאיפה היינו יכולים לדעת שהוא ירצה שנביא לו את בנימין?"

יהודה ניסה לשכנע את יעקב "אם תשלח את בנימין, אולי משהו יקרה לו, ואולי לא. אבל אם אנחנו לא נלך לקנות מזון כלנו נמות ברעב! אז תרשה לנו לקחת את בנימין ואנחנו נלך כדי שכלנו נחיה. (בשיהודה אמר את זה, הוא לא ידע שהוא מנבא, שבפעם, בגלל המסע הזה יעקב יקבל חזרה את רוח הקדש שהסתלקה ממנו).

"אני יודע שאתה חושש שאנחנו לא נדאג לו. אל דאגה, אני יהיה הממנה. אם חס ושלום אני לא מביא אותו חזרה, אני יאבד את כל חלקי לעולם הבא! חבל שאנחנו לא הולכים כבר. הקדשנו כל כך הרבה זמן לדבר על זה, כבר היינו יכולים לחזור פעמים, ולהביא את שמעון הביתה כדי שלא תצטרך לדאג לו".

יעקב אמר: אם זה נכון שהדברים כפי שסיפרתם (בדרך הטבע, ובגלל שה' צריך להעניש אתכם) אז אתם צריכים לעשות משהו טבעי והגיוני כדי שדבר כזה לא יקרה שוב. קחו אתכם מתנות (בשמים,

דבש ואגוזים) למנהיג, שלמו לו יותר כסף עבור המזון. ותחזירו גם את הכסף שמצאתם, אולי זו היתה טעות. קחו את אחיכם ולכו"

"אלו הן הפעולות שאנחנו יכולים לנקט בדרך הטבע. אבל אנחנו גם צריכים לבקש את עזרת ה'. היות ואתם חושבים שמה שקרה זה בדרך הטבע, אתם לא תתפללו כל כך חזק, אבל אני חושב שזה חייב להיות מסר מה' למשהו, ואני אתפלל עבור כלכם ואבקש מה' להפסיק לעשות דברים כל כך קשים עבורי. (היה לי קשיים עם עשו, לבן, רחל, דינה, יוסף, שמעון ובנימין!)

אני גם אתפלל שהוא ישחרר את אחיכם לחפשי. (יעקב התכוון לשמעון, אבל זו היתה נבואה שלא ידע, "האח" היה יוסף ש"יצא" ממסתורו) בשבילי זה יהיה כאלו אבדתי את שמעון ואת בנימין עד שתחזרו עם שניהם.

האחים לקחו מתנות, וסכום כסף כפול ויחד עם בנימין ירדו למצרים והשתחו ליוסף.

תהלים / יום כ"ח לחדש פרקים קל"ה- קל"ט

בשעת התפלה, בסיום הברכה הראשונה שלפני קריאת שמע אומרים שה' מחדש ובורא את העולם מידי יום מחדש- "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית".

מוכיחים זאת מפסוק מהתהלים של היום "לעושה אורים גדולים, כי לעולם חסדו".

לומדים מכך שה' תמיד מחדש את העולם מכיון שבפסוק לא כתוב שה' עשה את המאורות הגדולים בלשון עבר, אלא "לעושה" - לשון הווה. ה' בורא בכל יום את העולם מחדש יש מאין, מדי שנה ושנה.

הדבר מלמדנו לקח חשוב בעבודת ה' שלנו.

עלינו לודא שהיהדות שלנו גם היא תמיד דבר חדש, בדיוק כפי שה' בורא את העולם מידי רגע מחדש. אל לנו להרגיש שהיהדות היא משעממת, הדברים תמיד צריכים להיות חדשים ומלהיבים עבורנו כמו לקבל פרס חדש.

הבעל שם טוב הסביר שאנו מבקשים זאת מה' בסליחות: "אל תשליכנו לעת זקנה"-אנו מבקשים מה' שלא "ישליך" אותנו להרגשה שהיהדות והתורה והמצוות הם דבר ישן ומשעמם. אנו רוצים שהתורה והמצוות שלנו תמיד יהיו חדשים ורעננים.

תניא / לקוטי אמרים פרק ג' (כח כסלו שנה מעברת)

בקצרה: ה' נתן לכל יהודי 10 כוחות מיוחדים, בתוך הנשמה שלו - שכל ומדות שעוזרים לנו לעשות את השליחות שלנו בעולם.

היום אנחנו נלמד עוד על הנשמה, הנפש השנית, שהיא חלק מה'.

כדי להבין את זה טוב יותר, נתן משל: בוא נאמר שיש לנו רעיון לבנות חנכיה גדולה לכבוד החנכה. אז אתם חושבים על זה, ואתם חושבים שאם תכינו את זה מלגו, תוכלו לבנות חנכיה בגבה שלכם וזו תהיה חנכיה מאוד יפה. אתם מתכננים איך תכינו את החנכיה ומחליטים שזה יהיה פרויקט שלכם לחנכה.

ברגע שזה הופך להיות פרויקט שלכם, אתם רוצים לודא שהוא אכן יצא לפעל, אתם לא רוצים ששום דבר יפריע לכם להכין את החנכיה היפה הזו, שתעשה כל כך הרבה "פרסומי ניסא".

היות ומה שאתם רוצים לעשות זו מצוה, אתם משתמשים בנשמה כדי לעשות את זה. בפרק הזה האדמו"ר הזקן מלמד אותנו עוד על הנשמה הזו. שה' נתן לה 10 כוחות וכלים מיוחדים כדי להתחבר

לה' ולעשות את מה שה' רוצה.

בדגמה / משל שנתנו אנחנו יכולים לראות את הכלים שה' נתן לנשמה שלנו

1. הרעיון - שהיה לנו, זו חכמה

2. הפרטים - איך לבנות את זה, זו בינה.

3. להפוך את זה לפרויקט של עצמנו - זה הדעת.

שלושת הכלים האלו נקראים כלי השכל שה' נתן לנו במח.

(וזו המשמעות של חב"ד - חכמה בינה ודעת! החסידות שלנו נקראת חסידות חב"ד בין שאנחנו

משתמשים בשכלנו ללמד על ה' ובכך אנחנו יודעים איך לעבד את ה' בדרך הנכונה).

ואז יש את הכוחות של הלב - הרגשות שלנו:

1. אהבה שלנו - חסד

2. לחשש מדברים שעלולים להפריע לנו להוציאו לפעל - גבורה.

3. שני אלו הנם הכוחות העקריים של הלב, הנקראים מדות, בסוף הכל ישנם שבע מדות

בלב, אבל כלם נובעות משתי אלו, האהבה והיראה.

הרגשות האלה עוזרים לנו לרדא שאכן נבנה את החנכיה שלנו ונעמיד אותה על תלה.

(הנה השמות של המדות: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד ומלכות).

כשה' ברא את העולם ה' אף הוא השתמש בכוחות האלה, ה' נתן לנו את אותם כלים שיש לו, בגלל

שהנשמה שלנו היא חלק מה'.

היום יום / כ"ח בסלו

היום לומדים על התפנסות מיחדת שנהגו הרביים לערוך לכבוד חנכה וחלוקת דמי חנכה.

לצמח צדק היה מנהג מיחד: באחד מלילות החנכה הוא היה עושה "ערב לביבות" (לאטקעס אונט)

כל המשפחה, אפלו הילדים הנשואים היו מגיעים עם נשותיהם (זהו מנהג שנהגו בו גם האדמו"ר

הזקן וגם האדמו"ר האמצעי) בערב הלביבות הם היו מספרים את אותם הספורים כל שנה!

הרבי הרש"ב היה מחלק דמי חנכה בלילה הרביעי או בלילה החמישי.

(הרבי למד אותנו שזה חשוב לתת כל לילה, אבל כדאי לתת עוד יותר בלילה הרביעי או החמישי של

חנכה).

ספר המצוות / מצוות לא תעשה קע"ט, ק"פ, קפ"ח

היום לומדים עוד מצוות על אכילת בשר.

1. **מצוות לא תעשה קע"ט** - אסור לאכל שום סוג של שרץ (מלבד החגבים הכשרים

שהזכרנו לפני יומים).

2. **מצוות לא תעשה ק"פ** - אסור לאכל בלי חיים שלא נשחטו כדין

3. **מצוות לא תעשה קפ"ח** - אסור לאכל בעלי חיים שבית הדין הורה להרוג אותם.

רמב"ם / הלכות מאכלות אסורות פרקים ח', ט', י'

פרק ח' - לומדים הלכות רבות על אכילת בשר בשר. על חלק שנקרא גיד הנשה ואסור באכילה, שמתר למכור בהמה לא בשרה לגויים.

פרק ט' - לומדים הלכות רבות על אכילה או בשול של בשר בחלב. הלכה אחת היא שאסרו להכין לחם חלבי שנראה כמו לחם רגיל בגלל שעלולים להתבלבל ולאכול אותו עם בשרי בטעות.

פרק י' - הלכות בשרות מהצומח:

מתי אפטר או אי אפטר להשתמש בקמח או לאכל פרות / ירקות בגלל מצות "חדש" (שלא לאכל מהתבואה החדשה עד שהקריבו את קרבן העמר).

בלאי הפרם - סוגים שונים של פרות שגדלים יחד או קרוב מדי אחד לשני.

טבל - אוכל לפני שמפרישים ממנו תרומה ומעשרות

ערלה - אכילת פרות מעץ לפני שמלאו לו שלוש שנים.

דרכי החסידות / דמי חנכה

הרבי אומר שחשוב לתת דמי חנכה מדי לילה, אבל כדאי לתת יותר בלילה הרביעי או החמישי כפי שכתוב ב"היום יום".

יהודי שאל את הרבי אודות קשי שהיה לו עם אחד הילדים שלו. הרבי שאל אותו אם הוא נתן לו דמי חנכה בחנכה שעבר. האב ענה שכן. הרבי הוסיף ושאל האם הילד קבל דמי חנכה מדי לילה מלילות החג? ושוב ענה האב שכן. הרבי אמר "אם כן, אין על מה לדאג".